

راه‌اندازی قطار ۵ ستاره تبریز-مشهد

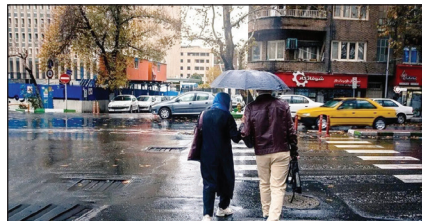
قطار ۵ ستاره تبریز-مشهد راه‌اندازی شد. ۵ رام قطار از این نوع در مسیرهای ریلی کشور در حال حرکت است که یکی از آنها با توجه به مطالبه مردم از ایستگاه خاوران در تبریز به مشهد با ظرفیت ۳۲۰ نفر مسافر کار خود را آغاز کرد. این قطار به صورت یک‌روز در میان از ایستگاه خاوران حرکت خواهد کرد. به گزارش همشهری، آنطور که خبرها حاکی است، در دهه فجر امسال در استان یزد قطارهای دوطبقه راه‌اندازی می‌شود.

قطار ۵ ستاره تبریز-مشهد

طول مسیر	ظرفیت	زمان سیر
۱،۵۵۱ کیلومتر	۳۲۰ نفر	۵۰۰ دقیقه
سرعت	سرمایه‌گذاری	
۱۶۰ کیلومتر در ساعت	۳،۵۰۰ میلیارد ریال	

هفته‌ای بارانی در پیش است

بنا بر گزارش سازمان هواشناسی کشور، امروز (۶ بهمن) بارش باران و در ارتفاعات و مناطق سردسیر برف در بخش‌هایی از شمال غرب، غرب، ارتفاعات و دامنه‌های زاگرس ادامه دارد.

کارشناس سازمان هواشناسی با بیان اینکه امروز (۶ بهمن) در بخش‌هایی از جنوب غرب و ارتفاعات و دامنه‌های البرز مرکزی، تهران و البرز هم بارش پراکنده پیش‌بینی می‌شود، به همشهری گفت: «امروز بارش هوای سرد روی سواحل دریای خزر در گیلان و غرب مازندران، بارش پراکنده و کاهش ماندناظر می‌رود.» به گفته فریبا گودرزی، آسمان تهران نیز برای امروز ابری همراه با غبار رقیق محلی پیش‌بینی شده است و امشب بارش پراکنده در تهران پیش‌بینی می‌شود. نوسانات دمایی پایتخت ۲ و ۱۰ درجه است. امروز سازمان هواشناسی هشدار زرد هم منتشر کرده است. بنا بر اطلاعات هواشناسی، بارش برف و باران و وزش باد شدید در نواحی مستعد گردوخاک و در مناطق جنوبی با رعدوبرق در لرستان، ایلام، چهارمحال و بختیاری و شمال شرق و شمال خوزستان سبب صدور هشدار هواشناسی سطح زرد شده است. گودرزی همچنین با بیان اینکه یکشنبه (۷ بهمن) بخش‌هایی از غرب، شمال غرب، جنوب غرب و جنوب استان‌های واقع در دامنه البرز مرکزی، گیلان و مازندران بارش برف و باران و وزش باد را تجربه می‌کنند، افزود: «بارش در این مناطق تا اوایل هفته با شدت و ضعف ادامه دارد.»

تیوب‌سواری در ارتفاعات

بارش برف روزهای گذشته در همدان شرایط مناسبی برای تفریحات زمستانی مردم به وجود آورده است. عکس: مهر

پروا ۱۵۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات به طرح‌های اقتصادی بوشهر
رسول رستمی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار بوشهر: بانک‌های این استان برای پرداخت ۱۵۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات در راستای تامین مالی پروژه‌های کلان و توسعه زیرساخت‌های اقتصادی استان توافق کردند.

طرح شهروندی سپاری در ۵ شهر قزوین کلید خورد
وحید درکی، مدیرکل دفتر شهری و شوراهای استانداری قزوین: شهروندی سپاری برای نخستین بار در استان، در ۵ شهر قزوین، اقبالیه، الوند، محمدیه و تاکستان آغاز شد. در این طرح خدمات شهرداری در فضای الکترونیک ارائه خواهد شد.

آهنگ کار

کارآواها نواحی محلی هستند که به زبان مشترک در زمان کار سخت تبدیل شده‌اند

دور ملی آواها و نواحی ایرانی

عکس: همشهری/ایحیی حاجتی

گزارش

زهره حمیدی
میرچند، خبرنگار همشهری

خراسان جنوبی

آواز کار، کار آوا یا کار نوا که بر برخی آن را موسیقی کار نامیده‌اند، آواها یا واژگان آهنگینی هستند که انسان‌ها در زندگی روزمره و هنگام کار کردن یا فعالیت هنری، زمزمه می‌کنند. در خراسان جنوبی نیز مانند دیگر مناطق ایران کارهایی مانند قالی‌بافی، بام‌اندود کردن و کار در زمین کشاورزی و... هر یک کار آوای ویژه خود را دارند و اقتضات هر فعالیت بر موسیقی کار آوای آن نیز اثرگذار است.

این کار آواها که همگی شکرگزاری و مددخواستن از معبود و اهل بیت(ع) را در خود پنهان دارند، در واقع انرژی لازم را برای کارهای سخت زمان قدیم که اغلب جسمی و نیازمند قوای زیادی بودند، فراهم می‌آوردند؛ آواهایی که به یک زبان مشترک در یک کار بخصوصی تبدیل شده بودند و حال میراثی ارزشمند از گذشتگانی هستند که کار حلال همراه با سختی را به راحتی ترجیح می‌دادند.

بام‌اندود؛ آوای همکاری دسته‌جمعی

بام‌اندود یکی دیگر از رسوم قدیمی مردم خراسان جنوبی است؛ گل کردن پشت‌بام برای جلوگیری از نفوذ آب باران به ساختمان را در گویش محلی «بام‌اندود» می‌نامند و برای اجرای آن از مصالحی همچون خاک رس، گاه، گل و در بعضی

نقاط از خاکستر استفاده می‌کنند، اما مصالح اصلی آن آب، گاه و خاک است؛ هرچند این کار در مناطق کوهی زیاد انجام می‌شود، اما خواندن موسیقی و شعرهای خاص و هماهنگی در کارها آیین کارشناس خراسان جنوبی را متمایز کرده است. در این باره می‌گوید: در گذشته وسایل بالا‌بر و جرقیل وجود نداشت، گروهی که بام‌اندود می‌کردند، با قرار دادن چوب‌ها به صورت دایره در ۳ متر حله گل را به پشت‌بام عمدتاً گندمی می‌رساندند. مرحله اول روی زمین بود که گل‌ها را روی دایره می‌ریختند و مرحله بعد انتقال آن از روی دایره به پشت‌بام بود و مرحله بعدی کار کردن گل‌ها روی پشت‌بام بود که در تمام این مراحل آواهایی وجود داشت که کارگران و افراد صاحب‌خانه زمزمه می‌کردند.

حسن رضفانی می‌افزاید: این آهنگ و آوای کار به اصطلاح سرودی بود که به گونه‌ای ریتم آن بین کارگران تقسیم‌بندی شده بود که با توجه به محدودیتی که روی دایره‌بست برای انتقال گل وجود داشت، سریع‌ترین ریتم را کارگری می‌خواند که روی دایره قرار بود گل را از دایره به پشت‌بام منتقل کند. او ادامه می‌دهد: افرادی که روی زمین بودند با نوا «هان علی کار می‌گردند و به این ترتیب از امام‌علی(ع) کمک و مددی می‌خواستند و فردی که روی دایره کار می‌کرد، ریتم تند آوا را می‌خواند. این آوا از نوع آواهای کاری است که بر ریتم و زمان اجرای کار تأثیر داشت.

دوبیتی خوانی و برداشت زعفران

یکی دیگر از کار آواهای خاص خراسان جنوبی که در برداشت محصول استفاده می‌شود، کار آوای مربوط به کشاورزی است. جلیل‌الله فاروقی هندوالان و سیده‌ناهد حسینی در مقاله‌ای با عنوان «تحلیل محتوای پسرهای از

کار آواهای خراسان جنوبی در حوزه کشاورزی» آورده‌اند که در کار آواهای خراسان جنوبی، نمود ابزارهای کشاورزی سنتی مشهود است: «متگال» (داس) مهم‌ترین ابزار کار کشاورز یا «عسوق» هذات‌پنداری شده است که زندگی بدون آن ممکن نیست. درخت «زرشک» در کار آواها همچون زنی تصویرسازی شده است که انتظار باروری و تولیدمثل از او می‌رود؛ ضمن اینکه مراحل مختلف کاشت، داشت و به خصوص برداشت زرشک از جمله نحوه چیدن، خشک کردن، حمل و بازاربایی آن نیز ذکر می‌شود. گل زعفران به عروسی زیبا تشبیه می‌شود که کشاورز دست او را می‌گیرد و از زمین بلند می‌کند. کارشناس میراث فرهنگی و فرهنگ عامه خراسان جنوبی هم در توضیح کار آواهای مربوط به کشاورزی در این استان به ذکر نمونه‌ای درباره برداشت، گندم می‌بردازد و می‌گوید: در زمان‌های گذشته وقتی که در یک مزرعه گندم در قسمتی سابقه‌های گندم به یکدیگر پیچیده شده بود به اصطلاح می‌گفتند زمین کاکل بسته است؛ یعنی محصول و بازدهی گندم آن زمین بسیار عالی خواهد بود؛ به همین دلیل در اینگونه زمین‌ها جشن، رقص و پایکوبی هنگام برداشت محصول وجود داشت و خوانش دوبیتی‌های عامیانه محلی، رقص و پایکوبی در اینگونه زمین‌ها دیده می‌شد. حسن رضفانی می‌افزاید: این کار باعث می‌شد خستگی افراد کاهش یابد، به‌ویژه اینکه برداشت زعفران در صبح‌های زود و عمدتاً در فصل سرد سال انجام می‌شد، این آواخوانی‌ها به افراد روحیه و انرژی برای تاب‌آوری بیشتر و برداشت محصول بیشتر می‌داد.

نقشه‌خوانی؛ کار آوای ثبت شده

هنر فرش‌بافی در خراسان جنوبی قدمتی ۷۰۰ ساله دارد؛ هنری که در کنار خود کار آوایی به نام نقشه‌خوانی را هم خلق کرده است. جالب اینکه کار آوای قالی‌بافی این منطقه که با گویش

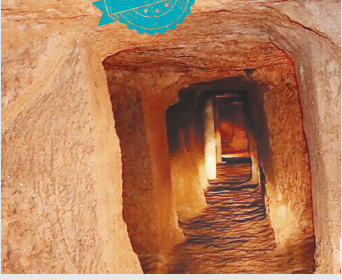
و زبان ویژه‌ای به نسل‌های مختلف منتقل شده است، با عنوان «دانش و فن بومی و سنتی نقشه‌خوانی قالی» در فهرست میراث ناملموس کشور به ثبت رسیده است. ماجرا هم از این قرار بوده که از یک سو نوجوانان و کودکان منطقه که در کار بافت مشارکت داشتند به دلیل نداشتن سواد نقشه‌خوانی نیاز به ابداع روشی برای آموزش نقشه‌داشتند و از سوی دیگر خوش‌آهنگ شدن و موزون بودن کلمات و اصوات می‌توانست در سرعت بخشی به یادگیری کودکان و حفظ سریع کلیدهای نقشه‌خوانی کمک کند. کارشناس میراث فرهنگی و فرهنگ عامه خراسان جنوبی با بیان اینکه کار آواهای مرسوم در همه حوزه‌ها ضمن ایجاد یک فضای فرخ‌بخش و رفع خستگی بر کیفیت و سرعت کار هم اثر می‌گذاشتند، به همشهری می‌گوید: موسیقی کار حین قالی‌بافی یکی از کار آواهای مهم خراسان جنوبی است. در یک کارگاه قالی‌بافی، استاد نقشه‌را می‌خواند و رنگ‌ها را نام می‌برد. بقیه شاگردان این نقشه را می‌بافتند و ذکر این رنگ‌های قالی به صورت آهنگین به خصوص در روستاهای بیرجند جریان داشت.

حسن رضفانی می‌افزاید: در گذشته قالی‌بافی همچنان جزو مشاغل خراسان جنوبی بود و رونق بیشتری نسبت به امروز داشت. در آن دوران در کوچه‌ها صدای غالب، صدای استاد کار قالی‌بافی بود که نقش را آهنگین و موزون می‌خواند و شاگردانی که به دنبال او می‌رفتند تا کار کنند، این تکرار آوا باعث می‌شد تا استاد کار متوجه شود شاگردانش نقش را به درستی درک کرده‌اند.

سفر به دنیای زیر زمین

کشف شهرهای زیرزمینی، دریچهای به دنیای پیشینیان باز می‌کند و برگ تازه‌ای از تاریخ و ورق می‌زند. به تازگی محمدرضا فلاحتی، معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی یزد از کشف شهر زیرزمینی ابرکوه خبر داده که تحقیقات و کاوش‌ها در آن همچنان ادامه دارد. به همین بهانه به چند شهر زیرزمینی ایران نگاهی می‌اندازیم.

ابرقوه

شهر ابرکوه در مسیر سیل قرار داشته و ۳۶ رشته قنات از زیر آن عبور می‌کرده است، این شهر روی بستری سنگی برای حفاظت و جلوگیری از تخریب سیل ساخته شده بود. اسفند ۱۳۹۹ بخشی از حیاط خانه سلیمی واقع در محله دروازه میدان بافت تاریخی ابرکوه فروکش می‌کند و راهی به سوی دالان‌ها باز می‌شود؛ این راهروها در مسیریابی بوده که زیر خانه‌ها قرار داشته است.

نوش‌آباد

شهر زیرزمینی اوبی یا نوش‌آباد زیر بافت کنونی شهر نوش‌آباد در ۳ کیلومتری آران و بیگلر است که در مجموعه‌های تاریخی آب‌انبار چاله‌سی بالاده و آب‌انبار مرکزی داخل ده نوش‌آباد قرار دارد. این مجموعه، قدمتی ۱۵۰۰ ساله دارد و به دوره ساسانیان تا دوره صفوی مربوط می‌شود. این شهر که به ثبت ملی رسیده، ۳ طبقه دارد.

سامن

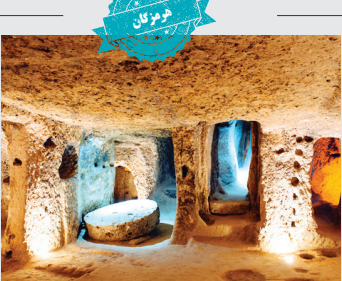
شهر زیرزمینی سامن در جنوب غربی شهرستان ملایر و در شهر سامن واقع شده است. این شهر در سال ۱۳۸۴ به طور اتفاقی کشف شد. باستان‌شناسان هسته اولیه شهر را متعلق به قبل از دوره اشکانیان می‌دانند که در طول تاریخ به وسعت آن افزوده شده است. این شهر به صورت دستکند بر بستر سنگ گرانیت قرار دارد و قسمت عمده این شهر زیرزمینی زیر شهر سامن قرار دارد.

تیران و کرون

۲ شهر زیرزمینی در روستاهای دولت‌آباد و کردعلیا شهرستان‌های تیران و کرون قرار دارند. محوطه‌های با مساحت بالغ بر ۱۰ هزار مترمربع در روستای دولت‌آباد نشان می‌دهد که قدمت این شهر زیرزمینی به دوره اشکانی می‌رسد. شهر زیرزمینی و دستکند روستای کردعلیا هم ۲۰ هزار مترمربع وسعت دارد و شواهد باستان‌شناسی، قدمت آن را به دوران اشکانیان برمی‌گرداند.

کارز کیش

کارز کیش بیش از ۲۵۰۰ سال قدمت دارد و در عمق ۱۶ متری زیر زمین قرار گرفته است و بنا بر اطلاعات ارائه‌شده توسط راهنمایان محل، مرجان‌های آن قدمتی معادل ۲۷۰ تا ۵۷۰ میلیون سال دارد. این شهر زیرزمینی تنها بناهایی در جهان است که سقف آن ملو از صدف‌ها و مرجان‌های طبیعی است. مسجد یا نمازخانه شهر زیرزمینی کیش، تنها مسجد مرجانی در جهان است.